

**Konstitucionālo tiesību, administratīvo tiesību un administratīvā procesa
tiesību jomas 2025./2026. akadēmiskā gada vasaras eksāmena teorētiskās
daļas jautājumu un praktiskās daļas uzdevuma (kāzusa) vērtēšanas
vadlīnijas**

Saturs

Teorētiskās daļas jautājumi.....	3
1. jautājums. Konstitucionālās tiesības.....	3
2. jautājums. Administratīvās tiesības	5
3. jautājums. Administratīvā procesa tiesības.....	6
Praktiskās daļas uzdevums.....	9

Teorētiskās daļas jautājumi

1. jautājums. Konstitucionālās tiesības

1. Nosauciet bez Satversmes vismaz trīs konstitucionāla ranga aktus, norādiet to pieņemšanas gadu un institūciju, kura tos pieņēmusi (3 punkti)

Atbildē var būt norādīts ikviens no zemāk minētajiem aktiem:

- 1) Latvijas Proklamēšanas akts/uzsaukums "Latvijas pilsoņiem!"; 18.11.1918. Latvijas Tautas Padome;
- 2) Deklarācija par Latvijas valsti. 27.05.1920. Satversmes sapulce;
- 3) Deklarācija "Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu". 05.04.1990. Latvijas PSR Augstākā Padome;
- 4) Konstitucionālais likums "Par Latvijas Republikas valstisko statusu" 21.08.1991. Latvijas Republikas Augstākā padome;
- 5) likumi, kurus Saeima pieņem Satversmes 68. panta otrā daļā paredzētajā kārtībā (sk. Satversmes tiesas 29.11.2007. spriedumu lietā Nr. 2007-10-0102).
- 6) Arī doktrīnā skaidrots, ka tas var būt Deklarācija par Latvijas valsts atjaunošanu. 08.09.1944. Latvijas Centrālā padome.

Var tikt norādīti arī tie konstitucionāla ranga akti, kuri mūsdienās nav spēkā, t.i.:

- 1) Tautas Padomes Politiskā platforma. 17.11.1918. Tautas Padome.
- 2) Latvijas valsts iekārtas pagaidu noteikumi. 01.06.1920. Satversmes sapulce.

Par katru pareizi norādītu tiesību aktu, proti, ja ir pareizs nosaukums (nosaukumā var būt nebūtiska kļūda), ir pareizi norādīts gads, izdevēj institūcija (izdevēj institūcijas nosaukumā var būt nebūtiska kļūda, piemēram, norādīts, Latvijas Augstākā padome) – **piešķir 1 punktu, kopā 3 punkti.**

Kļūda nedrīkst būt gadā.

Ja atbildē ir izdarīti aplami secinājumi vai atbildē līdzās pareiziem faktiem ir arī ir būtiskas kļūdas, kas kopumā liecina par izpratnes trūkumu, tad darba vērtētājs var samazināt piešķiramos punktus.

2. Norādiet kārtību, kādā ir grozāma Latvijas Republikas Satversme, t.sk., izskaidrojiet, vai Satversmē ir negrozāmi panti? (3 punkti)

1 punktu piešķir, ja atbildē norādīts, ka:

Saeima var grozīt Satversmi, ja:

- tajā piedalās 2/3 Saeimas locekļu,
- trijos lasījumos (nav iespējama Satversmes grozījumu pieņemšana steidzamības kārtībā),
- ja par tiem nobalso 2/3 klātesošo deputātu.

Ja norādīti **divi** procesuālie elementi, piešķir **1 punktu**. Ja norādīti mazāk kā divi – punktu nepiešķir.

Ja atbildē norādīts, ka Satversmes grozījumus ir tiesīgi iniciēt Satversmes 65. pantā minētie subjekti, t.i., Valsts prezidents, ministru kabinets, Saeimas komisijas, ne mazāk kā pieci deputāti, kā arī viena desmitā daļa vēlētāju, tas punktu nedod.

1 punktu piešķir, ja atbildē norādīts, ka - ja Saeima grozījusi Satversmes 1., 2., 3., 4., 6. vai 77. pantu, tad šādi grozījumi apstiprināmi tautas nobalsošanā.

1 punktu piešķir, ja atbildē skaidrots, ka Satversme *expressis verbis* neparedz Satversmes negrozāmos pantus.

Tiesību zinātnē norādīts, ka, grozot Satversmi, nevar skart tā saukto Satversmes kodolu, ko veido Satversmes 1. - 4., 6., 77. pants. Taču šie panti ir grozāmi, uz ko norāda arī Satversmes 77. pants.

Atbildē ir jābūt sniegtam viedokļa pamatojumam.

Atbilde nevar būt pretrunīga.

Ja atbildē ir izdarīti aplami secinājumi vai atbildē līdžās pareiziem faktiem ir arī ir būtiskas kļūdas, kas kopumā liecina par izpratnes trūkumu, tad labotājs var samazināt piešķiramos punktus.

3. Raksturojiet Satversmes darbības atjaunošanu un aprakstiet Satversmē atspoguļoto nepārtrauktības doktrīnas nozīmi (3 punkti)

Par Satversmes darbības atjaunošanu piešķir **2 punktus**, ja pareizi aprakstīti atjaunošanas posmi, tostarp, ja norādīts **tiesību akts**, kas to pamato.

1990. gada 4. maija Deklarācija "Par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu" vispirms atjauno Satversmes darbību kopumā, tad aptur tās darbību, izņemot Satversmes 1., 2., 3., 6. pantu.

Ar 1991. gada 21. augusta Konstitucionālo likumu "Par Latvijas Republikas valstisko statusu" izbeigts pārejas periods un noteikts, ka Latvijas valstisko statusu nosaka Latvijas Republikas Satversme.

Satversmes darbība ir atjaunota 1993. gada 6. jūlijā, kad uz savu pirmo sēdi sanāk 5. Saeima. Tas norādīts Saeimas paziņojumā.

Ja minēti un skaidroti **divi posmi**, tad par **katra posma pareizu skaidrojumu** (tai skaitā atbildē ir norādīts tiesību akts) piešķir **1 punktu**, kopā – **2 punkti**.

Punktu nepiešķir, ja nav skaidrojuma, kas pamato viedokli vai arī nav norādīts tiesību akts, kas pamato viedokli.

Par **nepārtrauktības doktrīnas nozīmes skaidrojumu** piešķir **1 punktu**.

Var būt norādīts, piemēram, ka:

Latvijas valsts nepārtrauktības princips ir viens no Latvijas konstitucionālo tiesību principiem. Latvijas valsts nepārtrauktības juridiskais pamats ir nostiprināts 1990. gada 4. maija Deklarācijā par Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanu. Neatkarības atjaunošanas deklarācijā noteiktais valsts nepārtrauktības princips nostiprināts arī Satversmes ievadā (preambulā).

Latvijas neatkarība 1990. gadā tika atjaunota, balstoties uz nepārtrauktības doktrīnu. Prettiesiski iznīcinātā valsts *de iure* turpina pastāvēt un tāad pastāv arī tiesiska iespēja, pamatojoties uz starptautisko tiesību normām, attiecīgo valsti *de facto* atjaunot. Ja šāda valsts *de facto* atjaunojas, tā nevis veido jaunu valsti, bet turpina *de facto* pārtraukto valstiskumu. Pēc 1940. gada notikumiem Latvija kā starptautisko tiesību subjekts nebija zaudējusi savu statusu. To atzina citi starptautisko tiesību subjekti.

Valsts nepārtrauktību raksturo valsts kā juridiskās personas nepārtrauktība jeb identitāte starptautiskajās tiesībās.

Valstij, kas atjaunojusi neatkarību, pamatojoties uz nepārtrauktības doktrīnu, ir tiesības patstāvīgi izlemt visus nepieciešamos valsts dzīves jautājumus saskaņā ar tās konstitucionālo iekārtu un tiesību normām.

Valsts nepārtrauktības doktrīna ietver arī pilsonības nepārtrauktības principu.

Ja atbildē ir izdarīti aplami secinājumi vai atbildē līdzās pareiziem faktiem ir arī ir būtiskas kļūdas, kas kopumā liecina par izpratnes trūkumu, tad darba vērtētājs var samazināt piešķiramos punktus.

Papildu punktu piešķir, ja students atbildēs demonstrē augstu zināšanu līmeni.

Piemēram:

Pirmajā komponentē norāda ne tikai trīs, bet vairākus konstitucionāla ranga aktus, pareizi uzrakstot prasītās komponentes.

Trešajā komponentē skaidro trīs Satversmes darbības atjaunošanas posmus.

Demonstrē padziļinātas zināšanas par nepārtrauktības doktrīnu.

2. jautājums. Administratīvās tiesības

1. Nosauciet faktiskās rīcības pazīmes un izskaidrojiet atšķirības no administratīva akta! (5 punkti)

Faktiskajai rīcībai ir šādas no likuma izrietošas pazīmes: 1) uz āru vērsta; 2) veic iestāde; 3) publisko tiesību jomā; 4) attiecībā uz individuāli noteiktu personu vai personām; 5) rada faktiskas sekas. Galvenās atšķirības no administratīvā akta: faktiskā rīcība rada faktiskas, nevis tiesiskas sekas un izpaužas kā rīcība (darbība vai bezdarbība), nevis lēmums (tiesību akts).

5 punktus piešķir, ja pareizi nosauktas visas faktiskās rīcības pazīmes un pareizi norādītas atšķirības no administratīvā akta.

4 punktus piešķir, ja pareizi nosauktas visas faktiskās rīcības pazīmes, bet nepilnīgi vai nepareizi izskaidrota atšķirība starp administratīvu aktu.

3 punktus piešķir, ja pareizi nosauktas četras faktiskās rīcības pazīmes, un pareizi izskaidrota atšķirība starp administratīvo aktu.

2 punktus piešķir, ja pareizi nosauktas četras faktiskās rīcības pazīmes, bet nepilnīgi vai nepareizi izskaidrota atšķirība starp administratīvo aktu vai pareizi nosauktas trīs faktiskās rīcības pazīmes un pareizi izskaidrota atšķirība starp administratīvo aktu.

Par lielāku kļūdu skaitu punkts netiek piešķirts, savukārt par būtisku kļūdu atbildē punktus var samazināt.

2. Jēdziens "faktiskas sekas" jeb Administratīvā procesa likumā minētie gadījumi, kad darbība (bezdarbība) rada faktiskas sekas. (2 punkti)

Darbība vai bezdarbība rada faktiskas sekas divos gadījumos: 1) ja privātpersonai uz šo rīcību ir tiesības vai 2) šīs rīcības rezultātā ir radies vai var rasties personas subjektīvo tiesību vai tiesisko interešu aizskārumš.

Ja abi gadījumi nosaukti – piešķir **2 punktus**; ja tikai viens – piešķir **1 punktu**.

3. Divi piemēri faktiskai rīcībai, kura izpaužas kā darbība, un divi piemēri faktiskajai rīcībai, kura izpaužas kā bezdarbība. (2 punkti)

Par diviem pareiziem piemēriem darbībai un bezdarbībai (kopā četri pareizi nosaukti piemēri) – **2 punkti**.

Par diviem vai trim pareizi nosauktiem piemēriem – **1 punkts**.

10. (papildu punktu) var iegūt, ja students ir sniedzis pilnīgas atbildes uz visām komponentēm, kā arī atbildē uz kādu no tām ietvēris informāciju, kas liecina par padziļinātu jautājuma izpratni.

3. jautājums. Administratīvā procesa tiesības

Procesa dalībnieki

1. Nosauciet, kādi procesa dalībnieki var būt procesā iestādē un norādiet, kuri no tiem ir obligātie procesa dalībnieki! (3 punkti)

Atbilde:

Iestāde, kuras lietvedībā ir administratīvā lieta, iesniedzējs, adresāts, trešā persona, pārstāvis, Tiesību subjekts, kuram ir tiesības būt par privātpersonas tiesību un tiesisko interešu aizstāvi jeb APL 29.panta subjekts

Obligātie dalībnieki ir iestāde, kuras lietvedībā ir administratīvā lieta, un adresāts. Iesniedzējs nav obligāts dalībnieks, jo var būt procesi, kas uzsākti uz iestādes iniciatīvas pamata, tad iesniedzēja nebūs.

Vērtējums:

Par visu sešu dalībnieku pareizu nosaukšanu var iegūt **2 punktus**.

1 punktu piešķir, ja pareizi nosaukti ir vismaz četri dalībnieki.

Vēl **1 punktu** iegūst par pareizu abu obligāto dalībnieku nosaukšanu.

Ja iestādes, kuras lietvedībā ir administratīvā lieta, vietā ir norādīts tikai iestāde vai norādīts – iestāde, kura izskata lietu vai tml., tas neietekmē vērtējumu. Attiecībā uz APL 29.panta subjektu var būt izmantots viens no nosaukuma variantiem. Arī nelielas nepilnības šajā nosaukumā neietekmē vērtējumu.

Attiecībā uz citiem procesa dalībniekiem ir svarīgi lietot juridiski precīzu apzīmējumu, un nekorekti apzīmējumi nav ieskaitāmi (piemēram, pieteicējs iesniedzēja vietā, advokāts pārstāvja vietā vai atbildētājs adresāta vietā u.tml.).

Ja kā procesa dalībnieki ir norādīta iestāde atzinuma sniegšanai, amicus curiae, liecinieks, eksperts vai tml. tā ir kļūda, par kuru samazina vērtējumu.

2. Administratīvajā procesā tiesā viens no obligātajiem procesa dalībniekiem ir pieteicējs. Kādam priekšnoteikumam parasti ir jāpastāv, lai privātpersona varētu būt par pieteicēju, un kad šis priekšnoteikums var nepastāvēt? Nosauciet vismaz vienu gadījumu, kad publisko tiesību juridiskā persona var būt par pieteicēju! (3 punkti)

Atbilde:

Saskaņā ar APL 31.panta otro daļu pieteikumu, izņemot likumā noteiktos gadījumus, var iesniegt privātpersona, kuras tiesības vai tiesiskās intereses ir aizskartas vai var tikt aizskartas. Tātad parasti ir jābūt personas subjektīvo tiesību aizskārumam.

Persona likumā noteiktos gadījumos var būt par pieteicēju, neesot subjektīvo tiesību aizskārumam. Šobrīd šāds gadījums ir paredzēts Vides aizsardzības likuma 9.pantā. Proti, persona, arī neesot subjektīvo tiesību aizskārumam, var būt pieteicējs vides aizsardzības interešu nolūkā.

Saskaņā ar APL 31.panta trešo daļu publisko tiesību juridiskā persona var būt pieteicējs:

- 1) lietās par publisko tiesību līgumiem;
- 2) gadījumos, kad publisko tiesību subjekts var būt administratīvā akta adresāts vai to var skart faktiskā rīcība;
- 3) citos ārējā normatīvajā aktā noteiktajos gadījumos (piemēram, prokuratūra, Prokuratūras likumā paredzētajos gadījumos).

Vērtējums:

1 punktu piešķir par to, ka ir norādīts, ka pieteicēja statusa priekšnoteikums parasti ir subjektīvo tiesību aizskāruma.

1 punktu piešķir par to, ka ir norādīts, ka subjektīvo tiesību aizskāruma nav nepieciešams, lai būtu par pieteicēju, ja pieteikums iesniegts vides aizsardzības interešu nolūkā. Ja ir norādīts tikai tas, ka tas var būt likumā noteiktos gadījumos, bet nav konkretizēts, ka Latvijā šobrīd tāds ir viens gadījums – vides interešu aizsardzība, tad arī var piešķirt punktu.

Vēl **1 punktu** piešķir, ja pareizi ir nosaukts vismaz viens no APL 31.panta trešajā daļā minētajiem gadījumiem. Ja APL 31.panta trešās daļas 2.punkta vietā ir minēts, ka publisko tiesību subjekts var būt par pieteicēju gadījumos, kad tas ir atrodas salīdzināmā situācijā ar privātpersonu (faktiski atsauc uz APL 27.pantu), arī par šādu atbildi ir piešķirams viens punkts.

3. Administratīvajā procesā tiesā vēl viens no obligātajiem procesa dalībniekiem ir atbildētājs. Kas parasti ir atbildētājs administratīvajā procesā tiesā? Kādas ir būtiskākās atšķirības starp atbildētāju un adresātu? (3 punkti)

Atbilde:

Parasti atbildētājs ir publisko tiesību juridiskā persona – Latvijas Republika, pašvaldība, Latvijas, Universitāte, Latvijas Banka u.c.

Būtiskākās atšķirības starp atbildētāju un adresātu ir tās, ka atbildētājs ir procesa dalībnieks tiesā, bet adresāts – iestādē, kā arī tas, ka atbildētājs parasti ir publisko tiesību subjekts, bet adresāts – privātpersona.

Vērtējums:

1 punktu piešķir par to, ka norāda, ka atbildētājs parasti ir publisko tiesību juridiskā persona. Piemēri var nebūt norādīti. Punktu var piešķirt arī tad, ja ir norādīts, ka atbildētājs parasti ir valsts jeb Latvijas Republika. Ja ir norādīts, ka atbildētājs ir iestāde vai nosauktas konkrētas iestādes, tā ir nepareiza atbilde un par to punktu nepiešķir.

Vēl pa **1 punktam** piešķir par katras atšķirības norādīšanu. Ja ir norādītas kādas citas atšķirības, arī par to var piešķirt atbilstošu punktu skaitu, ja šīs atšķirības ir pietiekami būtiskas.

10. (papildu punktu) var iegūt, ja students ir sniedzis pilnīgas atbildes uz visām komponentēm, kā arī atbildē uz kādu no tām ietvēris informāciju, kas liecina par padziļinātu jautājuma izpratni. Šāda informācija varētu būt, piemēram,:

- 1) vairākas atbildes ir ilustrētas ar konkrētiem pareiziem piemēriem;
- 2) ir norādīts, ka vispār par atbildētāju var būt ne tikai publiska persona, bet arī citi publisko tiesību subjekti (iestādes), ja tās darbojas sava patstāvīgā budžeta ietvaros;
- 3) ir norādīts, ka lietās par publisko tiesību līgumiem atbildētājs var būt privātpersona.

Praktiskās daļas uzdevums

Valsts prezidents pavasara sesijā iesniedza izskatīšanai Saeimā 1/10 vēlētāju ierosinātu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) grozījumu projektu. Minētais projekts paredzēja grozīt Satversmes 1. pantu, nosakot, ka Latvija ir neatkarīga demokrātiska un sociāli atbildīga republika. Šis grozījuma projekts bija iekļauts Saeimas sēdes darba kārtībā, un, balsojot par šo projektu, Saeimas deputāti neatbalstīja tā nodošanu izskatīšanai Saeimas komisijām.

10 Saeimas deputāti, kuri pārstāvēja opozīcijas partijas, Saeimā iesniedza likumprojektu “Par solidaritātes nodokli”. Pēc 10 deputātu ierosinājuma Saeima 9. aprīlī to atzina par steidzamu (balsojot par likumprojekta steidzamību, balsis sadalījās šādi: "par" 45, "pret" 20, "atturas" 8), un pēc tam tajā pašā dienā Saeima pieņēma šo likumprojektu 1. lasījumā.

24. aprīlī Saeima likumu “Par solidaritātes nodokli” pieņēma 2. lasījumā ("par" 27, "pret" 1, atturas 24). Arī Saeimas priekšsēdētājs piedalījās balsojumā, lai gan tajā laikā pildīja Valsts prezidenta vietu. Saeimas Prezidijs likuma tekstu 27. aprīlī nosūtīja izsludināšanai Valsts prezidentam. Jau 29. aprīlī 35 Saeimas deputāti nosūtīja Valsts prezidentam prasību apturēt likuma “Par solidaritātes nodokli” publicēšanu uz diviem mēnešiem.

Šajā pašā laikā – aprīļa beigās 20 Saeimas deputāti Satversmes tiesā iesniedza pieteikumu, kurā apstrīdēja Krimināllikuma 80. panta atbilstību Satversmes 1. pantam un likuma “Par tiesu varu” 2. pantam. Deputāti īpaši uzsvēra, ka viņu konstitucionālā sūdzība ir vispārsvērīga, jo kriminālsodu politikas nozīmīgums skar visas sabiedrības drošību, un tam ir preventīva nozīme.

Jautājumi:

1. Vai 1/10 vēlētāju bija tiesīgi rosināt Satversmes 1. panta grozījumus? (1 punkts)

Atbilstoši Satversmes 78. pantam ne mazāk kā 1/10 daļa vēlētāju ir tiesības iesniegt Valsts Prezidentam pilnīgi izstrādātu Satversmes grozījumu projektu vai likuma projektu, kuru Prezidents nodod Saeimai.

Arī Satversmes 65. pants noteic, ka likumprojektus var iesniegt “/.../ Satversmē paredzētos gadījumos un kārtībā viena desmitā daļa vēlētāju.”

Satversme neparedz aizliegumu šādas tiesības īstenošanai attiecībā uz konkrētiem Satversmes pantiem, līdz ar to, 1/10 vēlētāju ir tiesīgi ierosināt arī Satversmes 1. panta grozījumus.

Par šādu atbildi, tostarp ja minēta viena vai otra norādītā Satversmes norma, piešķirams **1 punkts**. Citas atbildes nav ieskaitāmas kā pamatotas.

2. Kādas šajā situācijā ir turpmāk veicamās darbības attiecībā uz 1/10 daļas vēlētāju izstrādāto Satversmes grozījumu projektu? (1 punkts)

Minētais grozījums nododams tautas nobalsošanai, pamatojoties uz Satversmes 78. pantu. Šāds secinājums izdarāms arī no likuma "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu" 1. panta 4. punkta un 11. panta.

3. Vai balsojot par steidzamību projektam "Par solidaritātes nodokli", ir notikuši kādi Satversmes un Saeimas kārtības ruļļa pārkāpumi? (Analizējiet tikai kāzusā minētos faktus). (1 punkts)

Pārkāpumu nav, jo:

Saskaņā ar Saeimas kārtības ruļļa 92. panta pirmo daļu, 10 deputātiem ir tiesības ierosināt izskatīt likumprojektu steidzamības kārtībā, un

balsojot par steidzamību, vairākums no klātesošajiem (t.i., 45 deputāti no 73) to atbalstīja (skat., piem., Saeimas kārtības ruļļa 102. p.).

Punktu piešķir tad, ja norādīts kaut viens no minētajiem aspektiem.

4. Vai Saeimas priekšsēdētājs laikā, kad izpildīja Valsts prezidenta vietu, bija tiesīgs piedalīties balsošanā par likuma pieņemšanu? (1 punkts)

Jā, Saeimas priekšsēdētājam nav ierobežojumu, laikā, kad tas saskaņā ar Satversmes 52. pantu izpilda Valsts prezidenta vietu, īstenot Saeimas locekļa tiesības un pienākumus. Neviens normatīvais akts neparedz šādu ierobežojumu.

Lai iegūtu punktu, atbildē ir jābūt norādītai tiesību normai, proti, Satversmes 52. pantam.

5. Vai ievērojot balsojumu par steidzamību, Valsts prezidents ir tiesīgs izsludināt likumu "Par solidaritātes nodokli" Satversmes 69. pantā noteiktajā termiņā - ne ātrāk kā 10 un ne vēlāk kā 21 dienā pēc tā pieņemšanas? (2 punkti)

Ņemot vērā, ka šajā situācijā, balsojot par steidzamību, nebija pieņemta Satversmes 75. pantā paredzētā steidzamība, šajā situācijā piemērojama Satversmes 69. pantā paredzētā likuma izsludināšanas kārtība, t.i., likumi izsludināmi Satversmes 69. pantā minētajā termiņā – 10 - 21. dienas laikā kopš tā pieņemšanas Saeimā.

6. Vai Valsts prezidentam ir jāaptur likuma "Par solidaritātes nodokli" publicēšana uz 2 mēnešiem, ņemot vērā, ka to pieprasījuši 35 deputātu? (2 punkti)

Saskaņā ar Satversmes 73. pantu, likums par nodokļiem nav nododams tautas nobalsošanai, līdz ar to, pielietojot sistēmisku interpretāciju, Valsts prezidentam nav tiesību apturēt šāda likuma publicēšanu Satversmes 72. panta kārtībā.

Minētajā jautājumā par pareizu uzskatāma tikai iepriekš minētā atbilde, un par šādu atbildi piešķirami **2 punkti**.

Kļūdaina ir atbilde, ka prezidentam nebija tiesību apturēt likuma publicēšanu tādēļ, ka likums tika pieņemts steidzamības kārtībā (t.i., Satversmes 75. panta kārtībā). Tādā gadījumā punktus nepiešķir.

7. Vai 20 Saeimas deputātiem bija tiesības iesniegt Satversmes tiesai minēto pieteikumu? Analizējiet arī pieteikumā ietvertā prasījuma atbilstību Satversmes tiesas likumam. (1 punkts)

Saeimas deputātu pieteikums daļā par Krimināllikuma 80. panta atbilstību Satversmes 1. pantam atbilst Satversmes tiesas likuma 16. panta pirmajam punktam. Prasījums daļā par Krimināllikuma 80. panta atbilstību likuma "Par tiesu varu" 2. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 16. panta pirmajam punktam, jo gan Krimināllikums, gan likums "Par tiesu varu" ir ar vienādu juridisku spēku. Satversmes tiesa nevar īstenot viena hierarhiskā līmeņa tiesību normu savstarpējo atbilstību. Tas ir arī pretrunā ar vertikālās konstitucionālās kontroles pamatprincipu. Šajā atbildes daļā par pareizu var uzskatīt arī atbildi, ka viena hierarhiska līmeņa tiesību normu kontrole nav Satversmes tiesas kompetencē (var nenorādīt konkrēti likuma 16. panta pirmo punktu).

20 Saeimas deputātiem ir tiesības iesniegt pieteikumu par likuma normas atbilstību Satversmes normai saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 3. punktu.

1 punktu iegūst, ja students atbildē pareizi analizē:

- abus prasījumus,
- kā arī pareizi norāda Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 3. punktu.

Ja pareizi analizēts tikai viens no prasījumiem, vai arī norādītas tikai minētā subjekta tiesības iesniegt pieteikumu, punkts netiek piešķirts.

8. Kā vērtējams Saeimas deputātu pieteikumā norādītais, ka "viņu konstitucionālā sūdzība ir vispārsvarīga"? (1 punkts)

Saeimas deputāti atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² pantam nevar iesniegt konstitucionālo sūdzību. Konstitucionālo sūdzību iesniedz tikai privātpersona, lai aizsargātu savas aizskartās cilvēka pamattiesības. Saeimas deputāti ir abstraktās konstitucionālās kontroles subjekts.

Punktu piešķir, ja students zina, ka Saeimas deputāti nav konstitucionālās sūdzības subjekts. Atbildē var arī nebūt skaidrots, ka Saeimas deputāti ir abstraktās konstitucionālās kontroles subjekts.